

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn ***Preliminär utveckling 2015–2016***

Economic Accounts for Agriculture – second estimates for 2016

I korta drag

Oförändrat resultat för jordbruket 2016

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde förväntas minska med drygt 2 % år 2016 jämfört med år 2015. Värdet av vegetabilieproduktionen beräknas minska med 7 % medan värdet av animalieproduktionen uppskattas öka med 2 %.

Den totala spannmålsskörden 2016 uppskattas preliminärt till 5,4 miljoner ton vilket är en minskning med 12 % jämfört med 2015. Priserna på spannmål bedöms dock stiga något under skördeåret 2016/2017 jämfört med 2015/2016. Sannantaget uppskattas värdet av spannmålsproduktionen minska med 11 %.

Skörden av raps och rybs uppskattas preliminärt minska med 25 %. Till stor del beror detta på lägre avkastning och minskad odling av höstraps. Priserna förväntas dock stiga under skördeåret 2016/2017. Totalt beräknas värdet av oljeväxtproduktionen minska med närmare 21 %.

Avräkningspriserna för både nötkreatur och svin förväntas stiga under 2016 medan slakten minskar något jämfört med 2015. Totalt uppskattas värdet av nötkreatur öka med 10 % medan värdet av svinproduktionen förväntas öka med 6 %.

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas minska med knappt 6 % vilket förklaras av att avräkningspriserna förväntas sjunka med drygt 3 % kombinerat med en produktionsminskning.

Värdet av äggproduktionen fortsätter att öka. Under 2016 förväntas priserna sjunka med närmare 2 % men samtidigt förväntas produktionen öka kraftigt vilket gör att värdet av produktionen uppskattas öka med 13 %.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
Emma Wixe, 036 – 15 64 32
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4064 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 2 februari 2017.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Preliminära beräkningar av inkomstutvecklingen 2015–2016

I början av december 2016 publicerade Jordbruksverket en prognos över den ekonomiska utvecklingen i jordbruket enligt den Ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn (EAA). I detta Statistiska meddelande presenteras preliminära beräkningar. I både prognosen och de preliminära beräkningarna baseras beräkningarna på en stor andel preliminära uppgifter och uppskattningar. I oktober 2017 publiceras den slutliga statistiken.

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde förväntas minska med drygt 2 % år 2016 jämfört med 2015. Värdet av vegetabilieproduktionen beräknas minska med 7 % medan värdet av animalieproduktionen uppskattas öka med 2 %.

Samtidigt som produktionsvärdet beräknas minska förväntas även kostnaderna minska under 2016. Kostnaderna för insatsvaror och tjänster uppskattas minska med 2,5 % och det är främst lägre kostnader för gödnings- och jordförbättringsmedel och foder som bidrar till minskningen. Sammantaget innebär detta att förädlingsvärdet brutto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsvaror och tjänster, förväntas minska med drygt 2 %.

Förädlingsvärdet netto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsförbrukning och kapitalförslitning, beräknas minska med 6 %.

Under 2016 förväntas posten ”övriga produktionssubventioner” öka. Detta orsakas till viss del av valutakurseffekter. Följden blir att faktorinkomsten, som ska täcka kostnader för löner, arrenden, räntor, eget arbete och eget kapital, förväntas bli oförändrad jämfört med 2015.

Lönekostnaderna beräknas öka men detta kompenseras av minskade räntekostnader vilket leder till att även företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och eget kapital, förväntas bli i stort sett oförändrad jämfört med 2015.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning av inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2015 samt förändringar till år 2016 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I samband med leveransen tas även ett antal indikatorer fram för att belysa inkomstutvecklingen i jordbruket för respektive medlemsland. Indikator A, som beskriver förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Faktorinkomsten beräknas som produktionsvärdet (inklusive subventioner) minus kostnader för insatsvaror och tjänster och kapitalförslitning.

Med antagande om en nedgång av den totala arbetsinsatsen (-1,7 %) och en prisökning i bruttonationalprodukten med 2,3 %, visar indikator A preliminärt på en svag nedgång 2016 jämfört med 2015. Denna beräkning är osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2015 i miljoner kronor samt preliminär utveckling för åren 2015–2016, index 2015=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Annan statistik	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2015 i miljoner kronor samt preliminär utveckling för åren 2015–2016, index 2015=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2015 in million SEK and a second estimate for 2016, index 2015=100

Kod	EAA	Värde 2015	Prognos för utvecklingen 2016		
			Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	7 100	88,2	101,0	89,1
02	Industrigrödor	1 748	98,1	102,8	100,9
03	Foderväxter	9 701	87,3	103,8	90,6
04	Köks- och plantskoleväxter	4 341	101,4	99,9	101,3
05	Potatis	2 057	105,9	87,2	92,3
06	Frukt och bär	793	107,7	89,7	96,6
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	109	100,0	102,5	102,5
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	25 851	92,8	100,3	93,0
11	Djur	13 209	100,2	106,9	107,1
12	Animaliska produkter	11 690	100,1	96,4	96,5
13	Animalieproduktion (11+12)	24 898	100,1	102,0	102,1
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	50 749	96,4	101,1	97,5
15	Produktion av jordbrukstjänster	3 190	100,0	100,0	100,0
16	Jordbrukets produktion (14+15)	53 939	96,6	101,1	97,6
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	3 388	96,8	100,0	96,8
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	57 327	96,6	101,0	97,6
19	Total insatsförbrukning	40 124	98,5	99,0	97,5
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	17 202	92,3	106,0	97,8
21	Kapitalförslitning	9 912	99,0	101,6	100,6
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	7 291	83,1	113,2	94,1
23	Löner och kollektiva avgifter	3 296	.	.	103,2
25	Övriga produktionssubventioner	8 468	.	.	105,2
26	Faktorinkomst (22+25)	15 759	.	.	100,0
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	12 463	.	.	99,2
28	Arrende- och hyreskostnader	2 826	.	.	102,0
29	Räntekostnader	1 943	.	.	91,7
30	Ränteintäkter	469	.	.	91,7
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	8 164	.	.	99,5
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	60,0	.	.	98,3
	Prisförändring BNP	.	.	102,3	.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna som redovisas omfattar inte enbart värden utan även volymer (gäller inkomstsidan och vissa poster på utgiftssidan). Volymuppgifterna kan användas för att bedöma produktionsförändringar inom jordbrukssektorn.

Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den så kallade sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karaktäristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling inklusive trädgårdsodling, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. Exempel på sådana verksamheter är maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i

produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstödd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser beräknas på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktionsvärde (18)*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*
- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*
- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*
- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*
- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer:

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Real företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, arrendekostnader, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 10 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Slutlig statistik för 2015 publicerades 2016-10-06 i JO 45 SM 1602. Slutlig statistik för 2016 publiceras 2017-10-05.

Elektronisk publicering

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Kvalitetsdeklaration](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

The value of agricultural output 2016 is expected to decrease by 2 % compared with 2015. The value of crop output is expected to decrease by 7 % and animal output is expected to increase by 2 %.

Total harvest of cereals is expected to be about 5.4 million metric tonnes in 2016, a decrease by 12 % compared with 2015. Output prices of cereals are expected to increase slightly for the crop year 2016/2017 compared with 2015/2016. In total, the value of cereal production is expected to decrease by 11 % compared with the previous harvest year.

Total harvest of rape and turnip rape is expected to decrease by 25 % compared with 2015. Even though prices are expected to increase during the crop year 2016/2017, the total production value of oilseeds is estimated to decrease by 21 %.

The slaughter of cattle and pigs is expected to decrease slightly during 2016. At the same time, prices are expected to increase. As a consequence, the value of cattle and pigs is expected to increase by 10 and 6 % respectively.

The value of milk production is expected to decrease by almost 6 % during 2016. This is explained by a decrease in prices by slightly more than 3 % combined with a decrease in production.

The output of the agricultural industry at basic prices is expected to decrease by 2 % in 2016 compared with 2015. At the same time, the value of total intermediate consumption is expected to decrease by almost 2.5 %.

Factor income is calculated as the sum of the production value and subsidies less expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. Factor income is expected to remain almost unchanged during 2016 due to increased subsidies on production. Net entrepreneurial income is also expected to remain almost unchanged in 2016.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2015 in million SEK and a second estimate for 2016, index 2015=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price

Blommor och växter	Flowers and plants
BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilisers and soil improvers
Havre	Oats
Hyseskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjölk	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle

Oljeväxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Socketbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other